

EL LLENGUATGE

Com a (II)

Ultra els casos d'equivalència que indicàvem ahir entre el conjunt *com a* i les preposicions *per* i *en*, n'hi ha també alguns en què aquesta equivalència —o, si es vol, intercanviabilitat— s'estableix entre aquell conjunt i la preposició *de*, en complements, constituïts per mots com *exemple*, *guia*, *model*, *motiu*, *excusa*, *adorn*, etc., de verbs com és ara *servir*, *utilitzar*, *usar*, *anar bé*, *agafar*, *prendre*, i alguns altres dels mateixos camps de significació. Vet aquí els exemples del Diccionari Fabra que ens ho mostren: al costat de les frases *El que li ha passat que et serveix d'exemple* i *Que serveix d'exemple* (precisament, és clar, als articles *exemple* i *exemplificatiu*, respectivament), trobem *Servir com a exemple* (a l'article *exemplificar*). I, encara, *Agafar algú per o com a guia, model (agafar)* i *Boleta de la grandària d'un ballaruc que serveix com a adorn (ballaruga)*, en què escauria també l'ús de la preposició *de* en lloc de *com a* o de *per*.

També el valor del conjunt *com a* poder usar-se, en alguns casos, les expressions *en concepte de*, *amb caràcter de* i *a títol de*. El Fabra —dels exemples de diversos articles del qual ens servim— defineix *en concepte de* (*concepte*) indicant la seva equivalència amb *com a*, definició que diu l'exemple

Cobra dues-centes pessetes en concepte de sou i cent cinquanta en concepte de gratificació, exemple en què, efectivament, podríem usar *com a* en lloc de *en concepte de*. Quant a les altres dues expressions, *amb caràcter de* i *a títol de*, són totes dues definides per mitjà de l'expressió equivalent *en qualitat de* de la qual ja vam veure ahir l'equivalència amb *com a*. Ens podem creiem, estalviar el siflogisme, però no deixarem de transcriure els exemples respectius de l'ús d'aquestes expressions, en lloc de les quals podem veure clarament que hi podríem recórrer a l'ús de *com a*: *Ha anat a Roma amb caràcter d'ambaixador* i *Rebre una suma a títol de préstec*.

Caldria, finalment, esmentar la locució *en tant que*, rebutjada, amb aquest valor (no temporal), per alguns preceptistes, però profusament usada, tant per Fabra com per molts altres lingüistes i escriptors prestigiosos (Riba, Coromines, J.V.Foix...): *com a* definició de l'adjectiu *domèstic*, el Fabra diu *Relatiu o pertanyent a la casa en tant que és seu de la família*, frase en què, certament, podríem dir *com a* en lloc de *en tant que* (és).

Albert Jané